

РЕШЕНИЕ

№ 96

гр. Кюстендил, 28.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, I СЪСТАВ, в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ваня Др. Богоева

Членове: Евгения Хр. Стамова
Веселина Д. Джонева

при участието на секретаря Йорданка Хр. Неделчева
като разгледа докладваното от Евгения Хр. Стамова Въззивно гражданско дело № 20221500500564 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба с вх. № 262708/25.05.2022г. подадена от гл. юрисконсулт Д.М., в качеството ѝ на процесуален представител на Директора на Главна дирекция „Гранична полиция“ – МВР, с адрес за кореспонденция: ***** срещу решение № 260032, постановено на 26.04.2022 г. от РС – Кюстендил по гр.д. № 233/2020гг. по описа на същия съд, с което районният съд е осъдил Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР да заплати на И. Г. Г., ЕГН *****, от **, съд.адрес – ** чрез адв.Д. З. сумите, както следва: 1682.43 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за иския период от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., от която за календарната 2017г. в размер на 441.55 лв., за календарната 2018г. -611.18 лв., за календарната 2019 – 629.70 лв., ведно с лихва за забава върху главницата в общ размер 218.81 лева, от която 106.71 лв., считано от 01.05.2017г. до 03.02.2020г, 86.12 лева, считано от 01.05.2018г. до 03.02.2020г. и 25.98 лева, считано от 01.05.2019г. до 03.02.2020г.ГД“ГП“ е осъдена да заплати на И. Г. Г., ЕГН *****, от ***** съд.адрес гр.*** сумата 500.00 лв., разноски за производството – платено адв.възнаграждение, по сметка на Районен съд – Кюстендил сумата 337.70 лв., включваща дължими държавни такси за два иска 67.30 лв. и 50.00 лв. и 220.00 лв-, платено по сметка на бюджета възнаграждение на вещо лице. С определение №260319/16.09.2022г. постановено по същото дело е отхвърлено, като неоснователно искането, заявено във въззивна жалба, с правно основание чл.248 ГПК, за изменение на посочения съдебен акт в частта за разноските. Преписи от решението са връчени на страните, както следва на И. Г. на 28.04.2022г., на ГД“ГП“ на 10.05.2022г., съответно определението е връчено на страните, както следва на 19.09.2022г. на Г. и на 20.09.2022г. на ГД“ГП“. В подадената въззивна жалба

се твърди неправилност поради нарушение на материалния закон и необоснованост. В жалбата е аргументирано становище за недължимост на исковите суми, поставяйки в основаната на тази теза, обстоятелството, че ищецът е държавен служител на основание чл.142, ал.1 ЗМВР и по аргумент от ал.4 и ал.5 от същия закон, според който правата и задълженията на останалите категории служители на МВР, а именно Държавни служители, които не са полицейски органи и лицата, работещи по трудово правоотношение, се регламентират от ЗДСл и КТ. Сочи се обстоятелството, че действащата през исковия период Наредба №8121з-776/29.07.2016г. (ДВ бр.60 от 02.08.2016г., в сила от 29.07.2016г.) не предвижда трансформиране на отработени нощни часове в дневни при сумарно изчисляване на работното време на държавните служители на ЗМВР. Доколкото такава възможност е предвидена в разпоредбата на чл.9, ал.1 НСОПЗ, то въззивникът счита, че тя не може да бъде приложена в разглеждания казус, тъй като тя не регламентира хипотези на превръщане на отработените нощни часове в дневни при сумарно изчисляване на работното време, чрез умножаване на първите със съответен коефициент. Факта, че според чл.188, ал.2 ЗМВР държавните служители, които полагат труд за времето от 22:00ч. до 6:00ч., се ползват със специална закрила по КТ, защото тази закрила е за права, които не са свързани със заплащането на нощния труд не рефлектира според въззивника върху извода за недължимост на плащане. Сочат се разпоредбите на 140 КТ и чл.140а КТ, вменияващи допълнителни задължения на работодателя за осигуряване на необходимите условия за полагането на този труд, така, че той да не засегне здравето на работниците и служителите, като им осигури топла храна, ободряващи напитки, други облекчаващи условия за ефективно полагане на нощния труд, като извърши съответно наблюдение и проверка на здравословното състояние. Неприложимост на предвиденото с посочената Наредба разрешение, се обосновава и с действието на чл.7, ал.2 ЗНА, според която Наредбата е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на нормативен акт от по – висока степен. Сочи се обстоятелството, че НСОПЗ е издадена на основание чл.244, т.2 и чл.261 КТ, за да уреди прилагането на тези норми, касаещи възнагражденията и обезщетенията по трудови правоотношения. Правоотношението от което ищецът черпи права не е трудово, а служебно и има специална уредба в ЗМВР. С оглед съдържанието на чл.2 НСОПЗ според въззивника този ред е неприложим за държавните служители. Разгледано е понятието празнота в правото, определение за което се съдържа в чл.46, ал.2 ЗНА, според която когато нормативен акт е непълен, за неуредените в него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят за подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта, а ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото и морала. Въззивникът изразява убеждение, че в разглеждания случай липсва празнота в правната уредба, налице е специален закон, с който не е признато право на държавните служители по ЗМВР да получат преизчисление на отработените нощни часове труд с умножението им с коефициент по чл.9 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, което право наредбата дава на работниците и служителите чиито трудови правоотношения се уреждат по КТ. Лишаването на държавните служители от такава трансформация на отработени нощни часове в дневни, се компенсира с други предвидени в ЗМВР права и привилегии, като по продължителен платен годишен отпуск, по – висок размер на обезщетенията при пенсиониране. В подкрепа на същата теза се сочи възприетото в решение от 24.02.2022г. на ЕС по дело С-262/20г., според което чл.8 и чл.12 от Директива 2003/88 ЕО на Европейския парламент и на съвета от 4 ноември 2003г., относно някои аспекти на организация на работното време трябва да се тълкува в смисъл, че не се налага да се приеме национална правна уредба, която предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещи в публичния

сектор, като полицаи и пожарникари е по – кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, позволяващи да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд, каквито мерки са предвидени и за полицаи и пожарникари. Доводи в съответствие с горните разсъждения, въззивникът намира и в чл.20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС, допускащи определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работници от частния сектор да не се прилага за работници от публичния сектор, включително полицаи и 2 пожарникари, ако такава разлика в третирането - дискриминация се основава на обективен и разумен критерий, т.е е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна на тази цел. Високата степен на обществена значимост на полагания труд на полицаи и пожарникари, и правомощията им за защита на гражданите, противодействие на престъпността, защитата на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението, установени в ЗМВР, обосновават съразмерност на законодателната уредба, предвиждаща полагането на 8 часов нощен труд. Предвид факта, че правоотношението на ищеца се характеризира с обстоятелството, че нощната продължителност на неговото работно време не е по – малка от тази на дневното, неговият труд не се отчита въз основа на заработено по трудови норми, се изключва прилагането по аналогия на чл.9, ал.2 вр. с ал.1 НСОПЗ – ал.1 от която гласи, че „При подневно отчитане на работното време и при работа на смени, чиято нощна продължителност на работното време е по – малка от тази дневното, трудовото възнаграждение, заработено по трудови норми се увеличава с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време“. Сочи се разпоредбата на чл.179, ал.1 ЗМВР, предвиждаща, че нощните смени на служителите са от 22ч до 6ч. т.е 8 часа, докато продължителността на нощния труд е допустимо да бъде 7 работни часа, което обосновава т.нар преизчисляване на положения труд. Същия извод според въззивника следва и при съобразяване на нормата на чл.187, ал.1 и ал.3 ЗМВР, според която дневното и нощното работно време са с една и съща продължителност от 8 часа, не е налице работа по трудови норми, за да се определя възнаграждение по чл.247 и чл.250 КТ. Сочи се съдебна практика - решение 19.04.2022г. Окръжен съд – Благоевград, решение №901800 от 19.04.2022г. по гр.д. №582/2020г., решение №901755/19.04.2022г. гр.д. №428/2020г., решение №901793 от 19.04.2022г. гр.д. №440/2020г., решение №903670 по гр.д. №438/2020г. ОС – Благоевград, решение №47 от 04.03.2020г. гр.д. №23/2020г. по описа на ОС- Ловеч, решение №405/04.11.2019г. ОС – Русе по гр.д. №548 по описа за 2019г. Въззивникът счита, че положителен извод за дължимост на сумите не може да се търси в разпоредбата на чл.187 ЗМВР, според която при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време и нормалната продължителност на работното време през нощта. Това според въззивника следва от факта, че този закон противоречи на материалния закон, според чл.179, ал.1 ЗМВР държавните служители полагат труд през нощта за времето от 22:00ч. до 6:00ч., т.е.8 часа. Според чл.187, ал.4 ЗМВР – при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал.1. В съответствие със закона се сочи Наредба №8121з-1535/15.12.2020г., в чл.21, ал.3 от която се сочи, че „При сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1, съгласно чл.187, ал.4 ЗМВР“. В условията на евентуалност се поддържа становище за

частична основателност на иска, като се имат предвид, отработените часове за всеки отчетен период, след това преценка дали преобразуваните нощни часове формират извънреден труд или тези часове допълват неотработената норма, което не е отчетено от първоинстанционния съд. Въззивникът счита, че меродавно е заключение на вещо лице по Първи вариант, имайки предвид, че преобразувания нощен труд не се явява извънреден, по смисъла на чл.143, ал.1 КТ – „извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя, извън установеното за него работно време“ И РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ.50а, ал.1 ЗДСл, доколкото положените нощни часове не са положени извън установеното работно време, и не по изрично разпореждане на работодателя. Тъй като ищецът работи на сменен режим на работа и работното му време се отчита сумарно. В този смисъл въззивникът счита, че е следвало да бъде уважена претенция за сума 1562.63 лв. , допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за исковия период от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., от която за календарната 2017г. в размер на 441.55 лв, 556.98 лв. за календарната 2018г., 564.10 лв. за календарната 2019г., както и лихва за забава в размер на 209.89 лв., от който 106.71 лв. за периода от 01.05.2017г. до 03.02.2020г., 79.79 лв. за периода от 01.05.2018г. до 03.02.2020г. и 23.29 лв. за периода от 01.05.2019г. до 03.02.2020г. Обяснено е как са формирани посочените суми: съобразена е установената продължителност на работното време на ищеца, действително отработените часове през съответния тримесечен период сумирани с часовете получени след преобразуване на отработените нощни часове. В съответствие с изложеното е искане за отмяна на решението постановено по гр.д. №233/2020г., и отхвърляне на предявените искове, евентуално отхвърлянето им за сумата над 1562.63 лв- за извънреден труд, получен при приравняване на нощния труд към дневен, съобразно отработените тримесечни норми, както и акцесорен иск в размер на 209.89 лв. В жалбата се съдържа и искане за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на основание чл.78, ал.8 ГПК, както на основание чл.78, ал.3 ГПК разноски съобразно отхвърлената част от иска. На основание чл.78, ал.5 ГПК се възразява по размера на дължими на насрещната страна разноски, като е направено искане за редуцирането им до минимално определения размер, посочен в Наредба по чл.36 от ЗАДв., тъй като делото не се отличава с фактическа и правна сложност. Въззивникът се позовава на Тълкувателно решение №6 от 06.11.2013г. по тълк.д. №6/2012г. ОСГТК ВКС.

Препис от жалбата връчен на насрещната страна – И. Г. Г.. В законоустановения срок е подаден писмен отговор с представителството на адв.Д. З. с адрес за кореспонденция : ***. В отговора е противопоставено становище за валиден, допустим и правилен съдебен акт и искане за потвърждаване на решението. Сочат се мотивите на съдебния акт, в които на основание чл.187, ал.9 ЗМВР, е прието, че решаването на въпроса за дължимостта на исковите суми е обусловено от действието на Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г., за реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане, за компенсиране на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, време за отдих и почивка на държавните служители в МВР, издадена от Министъра на вътрешните работи(обн.ДВ бр.60/02.08.2016г., в сила от 02.08.2016г., отм. ДВ бр.3/10.01.2020г. в сила от 10.01 2020г., решение №16766 на ВАС на РБ – бр-4 от 14.01.2020г и предвиденото в същата Наредба, че за държавните служители на МВР е възможно полагане на труд и през нощта между 22:00 и 06:00ч., като работните часове не надвишават 8 часа, за всеки 24 – часов период, а в чл.31 – че отработеното време между 22:00ч. и 06:00ч., се ползва със специална закрила по КТ. Едновременно с това се поддържа, че при липса на правило за отчитане на нощния труд в специалния закон – ЗМВР(до изменението на чл.187, ал.4 ЗИДЗМВР от м.юли 2020г.) и в Наредба издадена

по чл.187, ал.9 ЗМВР, то при сумирано отчитане на работното време на служителите на МВР, работещи по служебно правоотношение, следва да се прилага субсидианото правило за трансформиране на нощните часове в дневни, установено в чл.9, ал.3 от НСОРЗ.Противно разрешение според ответника по жалбата би било израз на различие в третирането на служителите на МВР и неработещи в системата на МВР, въпреки, че те изразходват физическа енергия и извършват полезна трудова дейност в една и съща част от денонощието, респ. би бил нарушен принципа на чл.6 от Конституцията на Република България чл.14 ЕКЗПЧОС(решение №311 от 08.01.2019г. на ВКС по гр.д. №1144/2018г. , IV г.о).Поддържа се становище за платимост на възнаграждение за положения нощен труд, увеличено в сравнение с дължимото за положения дневен труд, при използване на коефициент за изравняване в зависимост от начина на изчисляване и отчитане на работното време, в заплащане на допълнително възнаграждение в така увеличеното възнаграждение в минимален размер установен в чл.8 НСОРЗ.Обяснена е разликата в заплащането, свързана с по – големия разход за умствена и физическа енергия, от престираната работна сила от работника или служителя и необичайното за биологични ритъм на човека време от денонощието, през което трудът се полага(решение №14 от 27.03.2012г. по гр.д.№405/2011г., IV, г.о, на ВКС).След като е установил, че отработените от ищеца часове на смяна и съответно за отчетния период от три месеца, надхвърлят определената норма часове, потвърдено от плащането на възнаграждение за извънреден труд, без превръщане на отработените часове, съдът е присъдил исквата сума въз основа на данните от заключението на вещото лице, преценено по реда на чл.202 ГПК.Прилагането на нормата на НСОРЗ – чл.9 е обосновано с действието на препращащата разпоредба на 4 чл.188, ал.2 ЗМВР. Според въззиваемата страна в обжалваното решение е даден отговор на всички доводи в жалбата, в това число, преценено, като неоснователно е оставено без уважение възражение за погасяване на вземането поради изтекла давност. Сочи се решение от 24.02.2002г. на Съда на Европейския съюз по дело C-262/20г. за тълкуване на чл.12 б.“а“ от Директива 2003/88/ЕО, според посоченото в т.76 и 77 от което, след като нормалната продължителност на труда през деня и нощта е еднаква, не се налага преобразуване, съотношението дневен - нощен труд е 1, в отсъствие на легитимна цел, годна да обоснове разлика в третирането на полицейски служители, спрямо тези за които се прилага КТ.Изрично е подчертано, че не намира разумно обяснение, отпадането на презичсल्याването на часовете нощен труд с коефициент 1.143 е било отпаднало, след което считано от 10.07.2020г. такова преизчисляване отново е въведено, което по силата на т.79 от споменатото решение сочи на разлика в третирането, която доколкото не е обусловена от обективен и разумен критерий, е несъвместима с правото на Съюза и начина по който следва да бъде тълкувано Националното право,с оглед достигане до разрешение , в съответствие с преследната цел (решение от 06.10.2021г., Sumal, C-882/19, EU:C:2021,:800, т.71).Липсата на законоустановена забрана за преизчисляване на положения труд от служителите на МВР за периода от 01.01.2017г. до 31.12.2019г. т.е съществуващата празнота според ответника по жалбата, обосновава приложимост именно на съществуващата правна уредба – Наредба за структурата и организацията на работната заплата, за да се компенсира особената тежест на полагания от полицаите нощен труд, подчертана и в Директива 2003/88г.на Европейския парламент и на Съвета от 04.11.2003г., относно някои аспекти на организацията на работното време.Обжалваното решение е определено, като намиращо с в синхрон именно с обвързващите българския съд решения на СЕС. Ответникът сочи, че присъдените суми са определени въз основа на заключение на вещо лице, изчислило дължимото възнаграждение за положения приравнен нощен към дневен труд, при безспорност на факта, че отработените часове на смяна, надхвърлят

определената норма, за което свидетелства заплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд. Направените изчисления от вещото лице касаят нощните смени за периода от 01.01.2017г.- 31.12.2017г., 01.01.2018г.- 31.12.2018г., 01.01.2019г.- 31.12.2019г., във втори вариант от заключението с който е определено правилно дължимото възнаграждение. Ответникът по жалбата счита, че при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място ч чл.2 НСОПД). Счита, че се налице предпоставки за това- нормалната продължителност на дневното работно време, установени при подневно отчитане на работното време на държавните служители на МВР е 8 часа, - първата от двете величини, необходими за изчисляване на придобития коефициент. По отношение на втората предпоставка се сочи обстоятелството, че работещите на 8, 12 или 24 часови смени в системата на МВР, работното време се изчислява сумирано за тримесечен период с възможност за полагане на труд и през нощта между 22:00ч. и 06:00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24 – часов период (чл.187, ал.3 ЗМВР). 8 - часовото ограничение при полагане на нощен труд се отнася за случаи на сумарно изчисляване на работното време за тримесечен период, а не за случаите на подневно изчисляване на работното време. През исковия период в ЗМВР липсва норма, която да установява нормалната продължителност на нощното работно време при подневно отчитане на работното време. Подобна празнота в специалния закон според въззивника обуславя прилагане на нормата на чл.140, ал.1 КТ, съгласно която нормалната продължителност на работното време през нощта при 5- дневна работна седмица до 7 часа, отношеието между нормалната продължителност на дневното работно време 8 часа и нормалната продължителност на нощното работно време 7 часа, установени за подневно отчитане на работното време на служители на МВР е 1.143. В съответствие с изложеното е искане за потвърждаване на обжалвания съдебен акт. Доводите на ответника по възражението за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение са следните – платено е адв.възнаграждение в размер на 500.00 лв., малко над минималния размер, с оглед броя и размерите на предявените искове, при осъществено процесуално представителство за период, повече от 2 години, при усложнена фактическа обстановка, с оглед събрания обем доказателствен материал и положена грижа за неговото събиране и анализ и предприети действия по изготвяне на искова молба, съдържаща много изчисления, за назначаване на съдебно – счетоводна експертиза, изменение на исковата претенция, отговор по възражения на другата страна – сочещо на осъществена ефективна защита по делото, довело в резултат до постановяване на решение за основателност на претенциите, като са охранени изцяло правата на ищеца, обуславящо овъзмездяване на труда в неговия възнаградителен размер, без да се налага неговото редуциране.

Жалба срещу постановеното на основания чл.248, ал.1 ГПК определение липсва. Ответникът прави искане за заплащане на разноски по производството.

Кюстендилският окръжен съд, след като разгледа жалбата, обсъди събраните доказателства, приема следното от фактическа и правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя

от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Приема се, че въззивният съд се произнася по правилността на фактическите и правни констатации само въз основа на въведените във въззивната жалба оплаквания; проверява законосъобразността само на посочените процесуални действия и обосноваването само на посочените фактически констатации на първоинстанционния съд; (решение № 176 от 08.06.2011 г. по гр. д. № 1281/2010 г. III г. о.; № 95 от 16.03.2011 г. по гр. д. № 331/10 г. на IV г. о.; № 764 от 19.01.2011 г. по гр. д. № 1645/09 г. на IV г. о.; № 702 от 5.01.2011 г. по гр. д. № 1036/09 г. на IV г. о.; № 643 от 12.10.2010 г. по гр. д. № 1246/09 г. на IV г. о.). В настоящото производство няма спор между страните, относно съществуващата трудово- правна връзка, в изпълнение на която ответникът по жалбата -ищец в първоинстанционното производство е полагал труд в структурна единица на Гранична полиция, работейки на смени. Доколкото в жалбата се съдържат възражения досежно фактическите обстоятелства на които се основава първоинстанционното решение, то те не са свързани с приетите въз основа на съдебно - счетоводна експертиза за доказани следните обстоятелства: през периода 01.01.2017г. до 31.12.2019г. ищецът е положил нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства, от която за календарната 2017г. в размер на 441.55 лв, за календарната 2018 - 556.98 лв, за календарната 2019 - 564.10 лв, както и лихва за забава в общ размер - 209.89 лв, от която 106.71 лв. за периода 01.05.2017-03.02.2020, 79.79 лв- 01.05.2018г. - 03.02.2020г. и 23.39 лв- за периода 01.05.2019г.- 03.02.2020г., суми до които се стига след като отработените нощни часове са приравнени на дневни с коефициент 1.143, след което от получените часова отработеното време са приспаднали необходимите за запълване на нормата, а за остатъка е определено възнаграждение, при приложимост на визирания в чл.187, ал.7 ЗМВР размер - извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение - досежно размерите, спор в производството не е формиран.

Становището на настоящия съдебен състав по поставения във въззивната жалба въпрос, дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на Кодекса на труда / КТ/ и Наредба за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ – в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при превръщане на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ е положително. Съгласно разпоредбата на чл. 176 ЗМВР, брутното месечно 13 трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22. 00 ч. до 6. 00 ч., а в чл. 187, ал. 5, т. 2 и ал. 6 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г. / – че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 30 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл. 187, ал. 1 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г. /. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8, 12 или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22. 00 ч. и 6. 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период – чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР. 2. Според чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за

организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г., отм., бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г., Решение № 16766 на ВАС на РБ – бр. 4 от 14.01.2020 г. В чл. 3, ал. 3 от Наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното време между 22.00 ч. и 06.00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, 14 които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. В посочения подзаконен нормативен акт липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 8121з407 от 11.08.2014 г., отм. с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния 9 период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/. Същевременно съгласно нормата на чл. 188, ал. 2 ЗМВР, държавните служители, полагащи труд за времето между 6 22.00 ч. и 06.00 ч., се ползват със специална закрила по КТ. Съобразно разпоредбата на чл. 67, ал. 3 от ЗДСл, минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени за държавните служители, размерите на допълнителните възнаграждения по ал. 7, т. 1 – 5, както и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. В цитираните наредби на министъра на вътрешните работи безспорно липсва правило, съобразно което отработените часове нощен труд се превръщат в дневни, при сумирано изчисляване на работното време. Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ, при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т. е. приложимият коефициент е 1,143. Прилиганате на посоченото законодателно решение, в разглеждания казус намира основание в разпоредбата на чл.5 от ГПК, според която съдът разглежда и решава делата според точния смисъл на законите, а когато те са непълни, неясни или противоречиви - според общия им разум. При липса на закон - съдът основава решението си на основните начала на правото, обичая и морала. Липсата на изрична норма не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен а представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Съдът има предвид, че когато законодателят се служи със 15 забрани то това става с изрично разпореждане. Не може да се приеме становището на въззивника, че през процесния период приложимият коефициент е 1. Приложението на този коефициент би поставило държавния служител в системата на МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудово правоотношение и другите държавни служители, чийто правоотношения се регламентират от КТ и ЗДСл. Възражението, че чл.

9 от НСОПЗ не може да се приложи, защото продължителност на нощното работно време на ищеца не е 7 часа, а е 8, е неоснователно. На основание чл. 6, ал. 2 от КРБ и основното начало за недопустимост на ограничения на правата или привилегии, основани на лично и обществено положение и гарантираното и защитено право на труд, както и провъзгласения във вътрешното ни законодателство, така и в пряко приложими международни актове, принцип на осигуряване равенство на хората при упражняването на предоставените им от законите права и равни възможности за участие в обществения и социалния живот, решаващият състав приема, че няма основание по въпроса за дължимостта на допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд държавните служители, заети в системата на МВР да се поставят в по-неравностойно положение спрямо работниците и служителите, наети по неслужебни, трудови правоотношения. Правото на работниците и служителите на заплащане, съответстващо на положения труд е основен принцип, провъзгласен в чл. 48, ал. 5 от Конституцията на Република България който изисква минимално трудово възнаграждение и заплащане, съответстващо на извършената работа. Съществуващата празнота в правото е отстранена с изменение на чл. 187, ал. 4 ЗМВР, обн. ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г., където изрично е прието, че: при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната 10 продължителност на работното време през нощта. В подкрепа на извода за дължимост на допълнително възнаграждение може да се посочи решение от 24.02.2022 г. на Съда на Европейския съюз, по преюдициално запитване по дело C-262/2020 г. С цитираното решение на СЕС е прието, че в светлината на членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС, Директива 2003/88 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска някои работници от публичния сектор, и в частност държавните служители в МВР, включително полицаите и пожарникарите, за които нормалната продължителност на нощния труд може да достига осем часа, да нямат право да ползват по-благоприятния общ правен режим, приложим за работниците от частния сектор, при който нормалната продължителност на нощния труд е определена на седем часа. Според § 69 от решението националното право видимо изключва държавните служители в МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. Съгласно тълкуването на СЕС чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. Според мотивите на посочения съдебен акт -ако не е основана на обективен и разумен критерий, всяка разлика в третирането, която разпоредбите на националното право в областта на нощния труд въвеждат по отношение на различните категории работници, намиращи се в сходно положение, би била несъвместима с правото на Съюза. Също така в т.72 от решението е посочено, че запитващата юрисдикция следва да определи каква категория работници ползва общия правен режим по член 140 от Кодекса на труда и каква друга категория е изключена от обхвата му. Ще трябва по-нататък да се провери дали националният законодател е решил да изключи тази втора категория предвид в частност обективните характеристики на функциите, които изпълняват работниците от нея. Предвид спецификата на изпълняваната работа, въпросните определени категории служители, наети в правоохранителни

органи е допустимо нормалната продължителност на положение нощен труд да надхвърля 7 часа, то това в никакъв случай не означава, че в тези случаи на въпросните наети лица не се дължи плащане на извънреден труд респ. за преработеното време, при работа на смени.. Не е установено по делото обективен и разумен критерий за разликата в третирането на полагащите нощен труд по трудово правоотношение и тези по служебно правоотношение. Не се сочат обстоятелства от кръга на визираните в т.78 от 17 коментираното решение - допускаща държавите членки да вземат предвид бюджетни съображения успоредно със съображения от политически, социален или демографски порядък и да въздействат върху естеството или обхвата на мерките, които смятат да приемат, но такива съображения не могат сами по себе си да представляват цел от общ интерес. При недоказаност на обективен и разумен критерий за разликата в третирането - в това число доводи от бюджетен характер, социален, политически и демографски, искът не може да бъде отхвърлен. Съгласно чл. 143, ал. 1 КТ, извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. Работодателят може да установява сумирано изчисляване на работното време – седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца – чл. 142, ал. 2 КТ. Както вече бе посочено по-горе, работното време на държавните служители в МВР, работещи на 8, 12 или 24 часови смени, се изчислява 11 11 сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. Сумираното изчисляване на работното време форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен. При сумирано изчисляване продължителността на работния ден не е еднаква, поради което за работодателя не съществува задължение през всеки календарен период (седмица, месец) да осигурява отработване на пълния размер на законоустановеното работно време, което за държавните служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР. В този случай продължителността на работното време през отделните дни може да надвишава нормалната, но работата в повече се компенсира с почивка в границите на отчетния период. По този начин балансът на работното и свободното време се запазват средно за периода на отчитане. Тогава когато не е осигурена почивка се дължи допълнително заплащане. В разглеждания случай по делото е доказано вкл. и след прилагане на споменатия коефициент на труд над предвидената норма, той отговаря на определението за извънреден труд, съдържащо се в закона и подлежи на заплащане. Не е спорно, че за положения от ищеца нощен труд е начислено и платено възнаграждение през процесния период, но за тази част от нощния труд, която след превръщането на нощните часове в дневни се явява извънреден труд, на същия се дължи възнаграждение на отделно основание, и то за тези от тях, които остават след покриване на нормата за съответното тримесечие. Предоставените привилегии - като по- висок размер на допълнителното възнаграждение за прослужено време, продължителността за предвидения платен годишен отпуск, обезщетения при прекратяване на служебното правоотношение, по - благоприятен режим за пенсиониране, сочат на бюджетно решение и законодателна воля, насочени към справедливо овъзмездяване на служителите от тази категория за свършената работа, при което изключването на преобразуването на нощния труд в дневен, при законово задължение за плащане на извънредния труд не може да бъде обосновано. Страните не спорят, за това, че разликата е отчетена по протоколи за положен труд и стойността и е начислена, съответно – не е изплатена на ищеца. Дължими са суми в съответствие с този вариант от заключението на вещото лице, в който има приспадане на отработени часове. Възражението за

недължаимост на част от исковата сума, съдът намира за неоснователно. В отговор първоинстанционното производство с исковата молба е

Предвид изложеното, въззивният съд намери, че първоинстанционното решение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно, а въззивната жалба - оставена без уважение, като неоснователна. С оглед изхода на делото, предвид частично уважаване на въззивника жалба на въззивника са дължими разноски за юрисконсултско възнаграждение в минимален размер на основание чл.37 от ЗПП - чл.25, ал.1 от НАРЕДБА за заплащането на правната помощ. Въззиваемата страна претендира заплащане на 250.00 лв. – разноски за адвокатско възнаграждение. Направеното от въззивника възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно, поради обстоятелството, че претендираното възнаграждение не надхвърля минималния по чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2004 г. и не са налице предпоставки за допълнителното му намаляване. Същевременно с оглед изхода на спора се следват разноски на въззиваемата страна, според размера на уважена/ отхвърлена част на иска за сума 233.07 лв.

Водим от горното и на основание чл.269 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ постановеното на 26.04.2022г. от Районен съд - Кюстендил по гр.д. № 233/2020гг. по описа на същия съд, решение, в частта, в която Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР със седалище и адрес на управление ***** е осъдена да заплати на И. Г. Г., ЕГН*****, от *** , съд.адрес – *** чрез адв.Д. З. сумите, както следва: над 1562.63 лева до 1682.43 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за исковия период от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда -03.02.2020г. до окончателното изплащане, ведно с лихва за забава върху главницата в общ размер над 209.89 лв. до 218.81 лева, **КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователни предявените от Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР със седалище и адрес на управление ***** срещу И. Г. Г., ЕГН*****, от *** , съд.адрес – *** чрез адв.Д. З. сумите, както следва: над 1562.63 лева до 1682.43 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за исковия период от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда -03.02.2020г. до окончателното изплащане, ведно с лихва забава върху

посочената главница, считано от датата на подаване на исковата молба - 03.02.2020г. до окончателното изплащане, както и в частта относно присъденото обезщетение лихви за забава върху главницата за сумата над 209.89 лева до 218.81 лева.

ПОТВЪРЖДАВА постановеното на 26.04.2022г. от Районен съд - Кюстендил по гр.д. № 233/2020гг. по описа на същия съд, решение, в частта, в която Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР със седалище и адрес на управление ***** е осъдена да заплати на И. Г. Г.,ЕГН*****, от *** , съд.адрес – *** чрез адв.Д. З. сумите, както следва:до 1562.63 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за исковия период от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда -03.02.2020г. до окончателното изплащане, както и в частта относно присъденото обезщетение лихви за забава върху главницата, за сумата до 209.89 лева.

ОСЪЖДА Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР със седалище и адрес на управление ***** заплати на И. Г. Г.,ЕГН*****, от *** , съд.адрес – *** чрез адв.Д. З. разноски за въззивното производство, за адвокатско възнаграждение в размер на 233.07 лв.

ОСЪЖДА И. Г. Г.,ЕГН*****, от *** да заплати на Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР със седалище и адрес на управление ***** разноски за въззивното производство, за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100.00 лв.

Решението не подлежи на касационно обжалване - чл.280, ал.3 т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____